

SAGSNOTAT

1. SEPTEMBER 2024

Vedr. Kvalitetssikring af Naturvejlederuddannelsen

SKOVSKOLEN

Sagsbehandler Johanne Lybecker Christiani, Studieleder for NVU
Rasmus Kjær, Forstander, Skovskolen
Camilla Lundbye Castle, Kvalitetskonsulent, Skovskolen

NØDEBOVEJ 77A
3480 FREDENSBORG

Kvalitetssikring af Naturvejlederuddannelsen

DIR 35 32 88 69

Indledning

Naturvejlederuddannelsen udbydes af Sektion Skovskolen, Institut for Geovidenskab og Naturforvaltning (IGN), Det Natur- og Biovidenskabelige Fakultet (SCIENCE), Københavns Universitet. Skovskolen udgør en af IGNs fem sektioner. Skovskolen er et praksisnært uddannelsescenter, der arbejder med erhvervs- og professionsrettede uddannelser, kurser, rådgivning og udvikling inden for skov, park, landskab og friluftsliv.

clc@ign.ku.dk

Uddannelsen er en akademiuddannelse udbudt efter lov om erhvervsrettede grunduddannelse og videregående voksenuddannelse og efter bestemmelserne om tilrettelæggelse af deltidsuddannelser i lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v. Uddannelsen er omfattet af reglerne i bekendtgørelse om akademiuddannelser fra Uddannelses- og Forskningsministeriet. Uddannelsen hører under fagområdet for velfærd, undervisning og sundhed i bekendtgørelse om akademiuddannelser.

Uddannelsen består af 6 moduler af hver 10 ECTS. Uddannelsen kan læses både på fuldtid på 2 semestre og på deltid henholdsvis over to og tre år. Derudover kan enkelte uddannelsesmoduler følges af eksterne kursister.

Naturvejlederuddannelsen skal kontinuerligt sikres at være af højeste kvalitet. Derudover skal den leve op til formelle krav og faglige og uddannelsesmæssige strategier. Uddannelsen følger som udgangspunkt

SCIENCES kvalitetssikringspolitik. Dog er der en række punkter, hvorpå uddannelsen adskiller sig fra de øvrige uddannelser på KU, idet den har et andet lovgivningsmæssigt grundlag som følge af sin klassificering som efter- og videreuddannelse.

Regler, rammer og kvalitetssikring af uddannelsen følger lovgivningen for akademiuddannelser samt Københavns Universitets fælles kvalitetssikringspolitik for uddannelser, som er baseret på ”European standards and guidelines for internal quality assurance within higher education institutions” (ESG).

IGN har det kvalitetsmæssige ansvar for uddannelsen og afrapporterer årligt til fakultetsledelsen på SCIENCE, som afrapporterer til Københavns Universitet, jf. SCIENCE kvalitetssikringspolitik
<https://science.ku.dk/fakultetet/kvalitetssikring>.

Dette notat beskriver arbejdet med bevidst at sikre og udvikle kvaliteten af uddannelsen, herunder udvikling af praksis og en beskrivelse af, hvordan vi systematisk og løbende arbejder med uddannelsens kvalitet, herunder fokusområder på uddannelsen.

Notatet er bygget op efter ESG-standardens med opdeling i følgende afsnit:

- ESG 1.1 – Politik og procedurer for kvalitetssikring
- ESG 1.2 – Tilrettelæggelse og godkendelse af uddannelser
- ESG 1.3 – Studentercentreret læring
- ESG 1.4 – Optag, studieprogression, merit og tildeling af grader
- ESG 1.5 – Kvalitetssikring af underviseres kompetencer
- ESG 1.6 – Læringsressourcer og støtte til de studerende
- ESG 1.7 – Informationssystemer
- ESG 1.8 – Offentlig information
- ESG 1.9 – Monitorering og evaluering af uddannelserne

ESG 1.1 – Politik og procedurer for kvalitetssikring

Lovgrundlag for uddannelsen

Kvalitetssikring af uddannelsen følger gældende lovgivning på området, herunder dansk kvalifikationsramme for videregående uddannelser.

Bekendtgørelse af lov om videregående uddannelse (videreuddannelsessystemet) for voksne (VFV-loven) (LBK nr. 1038 af 30. august 2017)

<https://www.retsinformation.dk/eli/lt/2017/1038>

Bekendtgørelse om akademiuddannelser (BEK nr. 1006 af 23/06/2022)

<https://www.retsinformation.dk/eli/lt/2022/1006>

Bekendtgørelse af lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v. (ÅU-loven) (LBK nr. 117 af 31/01/2024)
<https://www.retsinformation.dk/eli/lt/2024/117>

Bekendtgørelse om prøver ved professions- og erhvervsrettede videregående uddannelser (BEK nr. 863 af 14/06/2022)
<https://www.retsinformation.dk/eli/lt/2022/863>

Bekendtgørelse om karakterskala ved uddannelser på Uddannelses- og Forskningsministeriets område (Karakterskalabekendtgørelsen) (BEK nr. 1125 af 04/07/2022)
<https://www.retsinformation.dk/eli/lt/2022/1125>

Dansk kvalifikationsramme for videregående uddannelser:
https://ufm.dk/uddannelse/anerkendelse-og-dokumentation/dokumentation/kvalifikationsrammer/andre/dk-videregaaende/kvalifikationsramme_dk_videregaaende_uddannelse_20080609.pdf

a. Centrale indikatorer for uddannelseskvalitet

Naturvejlederuddannelsen måles og monitoreres på en række parametre. For nogle af disse har KU fastsat en målbar standard for kvalitet og for nogle har IGNs ledelse fastsat en standard, som er godkendt af Rektor. Alle standarder følger som udgangspunkt SCIENCES standarder, men er tilpasset de uddannelsesmæssige rammer. Se endvidere afsnit 1.7.a.

b. Organisation og ansvarsfordeling

Kvalitetssikringen af Naturvejlederuddannelsen er udlagt til IGN. Kvalitetssikringen varetages lokalt af Skovskolen, som afrapporterer direkte til ledelsen på IGN.

c. Krav til indholdet af fakulteternes procedure

Her følges SCIENCES procedurer.

d. Lokal udfoldelse af kvalitetssikringspolitikken

Kvalitetssikringen godkendes af IGNs ledelse og offentliggøres via IGNs hjemmeside: <https://ign.ku.dk/uddannelser/kvalitetssikring-af-uddannelser/>

ESG 1.2 – Tilrettelæggelse og godkendelse af uddannelser

a. Procedure for udvikling af nye uddannelser

Her følges SCIENCES procedurer. Dog er der ikke tilknyttet et aftagerpanel til Skovskolens uddannelser og derfor involveres de tilknyttede uddannelses- og ekspertudvalg, advisory boards, censorkorps og netværk i udviklingen af nye udbud alt efter relevans. Desuden udfærdiges der en behovsanalyse blandt mulige aftagere og andre interessenter.

b. Procedure for lukning og sammenlægning af uddannelser

Her følges SCIENCESs procedurer.

SIDE 4 AF 11

c. Sikring af Erasmusaftaler og udvekslingsbalance

Her følges SCIENCESs procedurer.

ESG 1.3 – Studentercentreret læring, undervisning og bedømmelse af de studerende

a. Kvalitetssikring af studieordninger og kursusbeskrivelser, herunder kompetenceprofil, målbeskrivelser og bedømmelseskriterier

Naturvejlederuddannelsen udbydes kun af KU/Skovskolen og indgår derfor i fagudvalg med de institutioner, der udbyder friluftvejlederuddannelsen (UCL, UC Nord, UC Syd og Via UC). Når studieordningen revideres, gennemfører studielederen i samarbejde med fagudvalget en revision af studieordningen, som godkendes af fællesudvalget. Studieleder er ansvarlig for eventuelle ændringer.

Studielederen og undervisere gennemfører ligeledes en årlig revision af beskrivelserne af alle uddannelsens moduler. Modulbeskrivelserne findes på <https://skovskolen.ku.dk/naturvejlederuddannelsen/modul/>. Studielederen foretager endelig godkendelse af modulbeskrivelser på baggrund af input fra ansvarlig underviser.

b. Procedure for undervisningsevaluering, herunder projekter, praktik, feltstudier og udlagt undervisning

Undervisningen evalueres skriftligt eller mundtligt efter afslutning af hvert modul.

Derved får alle studerende på de enkelte moduler mulighed for at blive hørt. Resultater af de elektroniske evalueringer videreformidles direkte til underviserne, der er involveret på de forskellige moduler med henblik på justering og udvikling. Eventuelle fokusområder i evalueringen fra de studerende, censurrapporter og underviserevalueringer diskuteres på et årligt undervisermøde, fastlagt to gange årligt. Studieleder er ansvarlig for at fokuspunkter bliver fulgt op og eventuelle ændringer implementeret.

Studieleder konkluderer på evalueringer i uddannelsesredegørelsen.

Fokusområder, der bør ændres i de enkelte uddannelsesmoduler, diskuteres mellem underviser og studieleder efter indsamlet evaluering fra de studerende, og mindre ændringer implementeres af studieleder. Studieleder er ansvarlig for udarbejdelse af handlingsplan samt opfølgingsplan for implementering af fokusområder fremkommet af evalueringerne.

Uddannelsen er en lille uddannelse med et optag på max 30 studerende. Der er derfor tæt kontakt mellem studieleder og studerende. Samtidig læser de studerende uddannelsen i forskellige tempi, ofte hen over 2-3 år. Enkelte

læser kun dele af uddannelsen. Netop derfor er der stort fokus fra studieledelsen på konstant at sikre information samt opfølgning, og dermed kvalitet for alle studerende.

c. Offentliggørelse af studieordninger og eksamensregler

Den gældende studieordning og dertilhørende eksamensbekendtgørelse offentliggøres pr. her:

<https://skovskolen.ku.dk/naturvejlederuddannelsen/opbygning/>.

d. Regler om eksamenssnyd og plagiering

SCIENCES regler om eksamenssnyd og videnskabelig uredelighed er baseret på Københavns Universitets regler om ”Disciplinære foranstaltninger overfor studerende ved Københavns Universitet”, se

<https://uddannelseskvalitet.ku.dk/docs/overordnede-dokumenter/Ordensregler-010914.pdf>

e. Procedure for eksamensklager og anker

Klager håndteres jf. studieordningens afsnit om klager og dispensation.

Klager over prøver behandles efter reglerne i Bekendtgørelse om prøver ved professions- og erhvervsrettede videregående uddannelser (BEK nr. 863 af 14/06/2022).

ESG 1.4 – Optag, studieprogression, merit og tildeling af grader

Kommende studerende får information om adgangskrav, ansøgningsprocedurer, herunder krav til dokumentation og frister, lovpligtigt ansøgning om startmerit, uddannelsernes indhold samt om studielivet på Københavns Universitet via Skovskolens hjemmeside samt ved kontakt til studielederen.

a. Merit

Mulighederne for at søge om overførsel af tidligere gennemførte kurser fra andre uddannelser og om merit er beskrevet i studieordningen.

b. Udlandsophold

Ikke relevant. En akademiuddannelse er en erhvervsrettet videregående uddannelse, der udbydes som åben uddannelse, jf. lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) mv. Uddannelsen er tilrettelagt som deltidsuddannelse, og der er ikke opsat målsætninger for udveksling

ESG 1.5 - Kvalitetssikring af underviseres kompetencer

a. Opslag af videnskabelige stillinger

I forbindelse med fastansættelse af nye undervisere følges SCIENCES regler for opslag af faste stillinger. Uddannelsen benytter fastansatte undervisere på Skovskolen, hovedsagligt studieadjunkter og studielektorer samt nogle få deltidsansatte medarbejdere med særlige specialer inden for naturvejledning og stærk tilknytning til naturvejledningen i Danmark og udlandet.

I forbindelse med ansættelse af nye deltidsansatte undervisere følges SCIENCES regler for opslag, og ansøgeren vurderes både på de faglige og pædagogiske kvalifikationer. Pædagogiske kvalifikationer kan ud over undervisningserfaring være erfaring fra ledelse, kommunikation, facilitering, coaching og instruktion.

Krav til ansøgning af videnskabelige stillinger offentliggøres i overensstemmelse med det nationale regelgrundlag og Københavns Universitets fælles regler på HR-området og følger i øvrigt SCIENCES procedurer for opslag og ansættelse af studieadjunkter og studielektorer. www.science.ku.dk/fakultetet/kvalitetssikring/underviseres-kompetencer.

b. Lokal udfoldelse af pædagogiske retningslinjer

Studieleder og undervisere har ansvaret for altid at være opdaterede på de pædagogiske retningslinjer og sikre, at didaktik, undervisningsformer og de øvrige rammer understøtter de studerendes tilegnelse af stoffet.

https://uddannelseskvalitet.ku.dk/kvalitetssikring/faelles-retningslinjer/paedagogisk_udgangspunkt/

Uddannelsen følger SCIENCE udfoldelse af pædagogiske retningslinjer stillinger www.science.ku.dk/fakultetet/kvalitetssikring/underviseres-kompetencer.

Derudover er det studielederens forpligtelse, at alle undervisere på de praktiske moduler forpligter sig til at holde sig ajour med sikkerhedsregler og procedurer for deres respektive undervisningsområde, samt altid at have de påkrævede certificeringer opdateret.

c. Anvendelse og kompetenceudvikling af ViP og DViP

Det er studielederens forpligtelse at sikre, at alle undervisere på de praktiske moduler holder sig ajour med sikkerhedsregler og procedurer for deres respektive undervisningsområde. Derudover er det studielederens forpligtelse at sikre sig, at alle undervisere, praktiske som teoretiske, udvikler sig fagligt fx gennem videre- og efteruddannelse.

d. Pædagogisk kompetenceudvikling af fastsatte og nye undervisere (ViP) og deltidsansatte (DViP)

Fastansatte undervisere (studieadjunkter) skal inden for en 5-årig periode efter ansættelse gennemføre et pædagogisk udviklingsforløb (pædagogikum).

Alle undervisere er i løbende tæt dialog med de studerende på modulerne. Derudover får de tilbagemeldinger via skriftlige evalueringer fra de studerende. Målet er at kunne forbedre egen praksis og evt. blive opmærksom på punkter, hvor den enkeltes faglighed bør højnes.

To gange om året indbydes alle fastansatte undervisere samt timelærere til en udviklingsdag samt opsamling på potentielle opmærksomhedsområder og forbedringspotentialer. Efter dette møde er studielederen ansvarlig for den eventuelle implementering af nye tiltag på uddannelsen.

I løbet af uddannelsesåret er studieleder ansvarlig for, at information af såvel faglig som praktisk karakter videregives til de modulansvarlige undervisere. Undervisere har ansvar for, at informationer om deres respektive fag, deles med relevante kolleger samt studieleder.

For de tilknyttede DViP har studielederen ansvar for at inddrage underviserens pædagogiske kompetencer gennem en individuel vurdering ved ansættelse og fornyelse af samarbejde (aftaler indgås fra modul til modul).

e. Forskningsbaseret uddannelse (videngrundlag)

Akademiuddannelser er forpligtet til at sikre, at videngrundlaget er erhvervs- og professionsbaseret samt udviklingsbaseret (BEK nr 1006 af 23/06/2022 §3). Dette sker gennem undervisernes inddragelse af ny udviklingsbaseret viden og praksis i deres undervisning. Undervisere inviteres desuden til deltagelse i faglige seminarer og kurser. Det vurderes og afrapporteres i den årlige uddannelsesredegørelse.

ESG 1.6 - Læringsressourcer og støtte til de studerende

a. Procedure for studiestart

Den kommende studerende modtager en invitation til en introduktionsdag i januar, Her informeres om uddannelsen, undervisere præsenteres (in absentia), uddannelsens moduler gennemgås og der informeres om uddannelsesmodul 1's indhold herunder litteratur, forventninger og ture.

b. Procedure for studie- og karrierevejledning

De studerende inddrages i spørgsmål om studiemiljø, uddannelsens opbygning, de enkelte modulers tilrettelæggelse og opfølgningen af praktik- og uddannelsesevalueringer. Dette gøres gennem "holdets time", evalueringer undervejs i studiet, samt løbende tæt kontakt med undervisere og studieleder, i kraft af det tætte studiemiljø. Antallet af studerende på uddannelsen er max 20 personer, og der er derfor mulighed for meget tæt kontakt med både undervisere og studieleder.

Studielederen holder desuden mailkontakt med deltidsstuderende i perioder uden studieaktivitet med henblik på at sikre opfølgning og information. De studerende har endvidere god mulighed for studie- og karrierevejledning hos undervisere og studieleder efter konkret aftale.

c. Understøttelse af læring, studieliv og fysiske rammer

Skovskolens studiemiljø understøttes af Skovskolens Aktivitetsudvalg. Naturvejlederstuderende deltager på lige fod med alle andre af Skovskolens

studerende og er et stykke henne i deres uddannelse også med til at undervise andre studerende i forskellige friluftaktiviteter.

SIDE 8 AF 11

Naturvejlederstuderende inddeles i studiegrupper og turgrupper afhængigt af modulindhold. Derudover stiller studiet friluftsudstyr til rådighed for de studerendes selvtræning af forskellige friluftaktiviteter. Alt dette er medvirkende til at skabe et stærkt socialt fællesskab blandt de studerende på de enkelte moduler, hvilket højner de studerendes faglighed.

d. Indflydelse på studiemiljø og læringsressourcer

I kraft af det forholdsvis lille, men tætte studiemiljø, er der løbende dialog mellem studerende og henholdsvis undervisere og studieleder omkring tilrettelæggelse af studiemiljøet og rammer, der kan sikre et fagligt stærkt studiemiljø. Dette er forhold, der diskuteres på føromtalt "holdets time".

e. De studerendes kontakt til videngrundlaget

Idet en stor del af uddannelsens moduler er praksisrelaterede og der tilstræbes at have et relativt lavt underviser/studerendeforhold (se ratio under 1.7b målbare standarder), er alle studerende i løbende og tæt dialog med underviserne, og der anvendes praksis- og forskningsrelateret litteratur på uddannelsen. Denne kontakt til videngrundlaget evalueres årligt i uddannelsesredegørelsen som en del af videngrundlagsmatrixen.

f. Sikring af det internationale miljø

Ikke relevant da uddannelsen er en efter-/videreuddannelse afviklet på deltid.

ESG 1.7 – Informationssystemer

a. Monitorering af ledelsesinformation

Ledelsesinformationen sammenfattes af studielederen i en årlig uddannelsesredegørelse, som IGNs ledelse tager stilling til og iværksætter eventuelle opfølgingsaktiviteter på baggrund af.

Der redegøres for følgende parametre, jf. uddannelsens uddannelsesredegørelse.

- Optag
- Bestand
- Antal grader
- Uddannelsernes tilknytning til praksis og udviklingsaktiviteter (Fakultetsspecifik metode til monitorering af videngrundlaget).

b. Målbare standarder

Følgende parametre indgår i uddannelsesredegørelsen som målbare standarder, der monitoreres:

Optag

Optag opgøres for hvert modul, fordi uddannelsen udbydes modulvis, og

fordi der er studerende, der vælger i modulerne alt efter, hvad de har behov for i deres erhverv. Der er fastsat følgende standard for optag på de forskellige moduler:

Naturvejlederen: ≥ 25 studerende
 Dansk natur og stedbaseret læring: ≥ 10 studerende
 Iværksætter og projektudvikling: ≥ 10 studerende
 Valgmoduler: ≥ 10 studerende
 Afgangprojekt:

Bestand

Bestanden måles i hvor mange studerende, der samlet set er i gang med uddannelsen. Det tilstræbes, at der minimum er 50 studerende på uddannelsen.

Antal grader

Det tilstræbes, at 5 studerende dimitterer per år.

ESG 1.8 - Offentlig information

IGN offentliggør information iht. KUs fælles kvalitetssikringspolitik for uddannelser og dertil hørende retningslinjer.

ESG 1.9 – Monitorering og evaluering af uddannelserne

a. Procedure for årlige uddannelsesredegørelser

Studielederen afrapporterer årligt i en uddannelsesredegørelse status for uddannelsen og udviklingen af strategien for uddannelsen til IGNs ledelse. Ved udarbejdelsen bruges KUs skabelon for uddannelsesredegørelser.

Uddannelsesredegørelsen godkendes af Institutlederen og inddrages i IGNs årlige afrapportering af kvalitetssikringen af uddannelserne Skov- og landskabsingeniør, Friluftsvejleder- og Naturvejlederuddannelsen samt Teknologisk Diplomuddannelse i Parkvirksomhed. IGNs ledelse har ansvaret for én gang årligt at afrapportere til fakultetet.

b. Procedure for uddannelsesevaluering

Studielederen udarbejder hvert 6. år (første gang i 2020) en uddannelsesevaluering med status for uddannelsen og udviklingen af strategien for uddannelsen. Ved udarbejdelsen bruges KUs skabelon for uddannelsesevaluering.

Uddannelsesevalueringen behandles med inddragelse af eksterne eksperter fra sektoren og godkendes af IGNs ledelse, som afrapporterer til fakultetet.

Uddannelsesevalueringen foretages jf. turnusplan for uddannelsesevalueringer på SCIENCE 2021-2026.

SIDE 10 AF 11

<https://science.ku.dk/fakultetet/kvalitetssikring/studieordninger/#Uddannelsesevaluering>

c. Procedure for opfølgning på dialog om uddannelseskvalitet med rektor

Her følges SCIENCES procedurer.

d. Procedure for dialog med dimittender

Studielederen og undervisere er i løbende tæt dialog med dimittender fra natvejlederuddannelsen, idet der er tale om et tæt, forholdsvis lille fagmiljø. Kontakten sker via elektroniske medier samt gennem brancheforeningen for naturvejledere og via telefonisk kontakt fx i forbindelse med, at dimittender er ansat steder, hvor nuværende studerende kan få praktikaftaler. Tilbagemeldinger fra kontakten med dimittender indgår i uddannelsesredegørelsen.

Ud over dette har Københavns Universitet ansvaret for at gennemføre dimittendundersøgelser for alle universitetets uddannelser.

e. Procedure for dialog med aftagerpaneler

Studielederen udarbejder og opdaterer en gang årligt en liste over relevante netværk, etablerede såvel som uformelle, der kan benyttes i forskelligt øjemed (herunder som praktiksteder, som eksterne oplægsholdere, som ekskursionsmål mm) på uddannelsen. Studielederen kontakter disse hvert år inden studiestart og sikrer sig, at disse stadig er aktuelle.

Hvert moduls undervisere har til ansvar at have kontakt med de aftagende erhverv. Det kan være i form af faglige netværk, som praktiksteder eller lignende.

De aftagende erhverv på en efter- og videreuddannelse er mangeartede, og uddannelsen når således ikke ud til alle relevante arbejdspladser/aftagere. Det tilstræbes dog, at de studerende møder uddannelsens fag fra mange forskellige faglige og pædagogiske vinkler. Studielederen er ansvarlig for, at den studerende afholder praktikker hos mulige aftagererhverv.

En del af uddannelsens studerende er i arbejde sideløbende med, at de uddanner sig, og de repræsenterer dermed en del af aftagererhvervet, da uddannelsen for dem fungerer som et supplement til styrkelse af deres faglige kompetenceprofil.

Tilbagemeldinger fra kontakten med aftagerne bruges løbende i udviklingen af de enkelte kurser og indgår desuden i uddannelsesredegørelsen.

f. Procedure for inddragelse af censorformandskabet

Naturvejlederuddannelsen benytter det af Uddannelses- og Forskningsministeriet godkendte censorkorps for Fagområdet for velfærd, undervisning og sundhed. Uddannelsen er tilknyttet Akademiuddannelsernes Censorsekretariat og får beskikkede censorer derfra.

Efter endt eksamen udfylder censorer ved uddannelsen en censorvurdering. Indholdet i disse danner baggrund for censorformandskabets årsberetninger til Uddannelses- og Forskningsministeriet. Censorformandskabet dækker over Fagområdet Sundhed, velfærd og undervisning.

Studielederen har ansvaret for opfølgning på eventuelle indsatsområder, og disse indgår i uddannelsesredegørelsen.